

Sergio Vasquez: Les comunitats de pràctica dins de la gestió del coneixement

Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, 24 de novembre de 2005

Una bona història i l'origen de les comunitats de pràctiques: els reparadors de fotocòpies de Xerox.

Definicions i origen del concepte de comunitat de pràctica

1. Mètodes d'aprenentatge: distinció entre 'aprendre sobre', 'aprendre a fer' i 'aprendre a ser'.
2. L'aprenentatge és un fenomen social, és una acció situada en el temps i l'espai. En entorns corporatius, l'aprenentatge eficaç ha de reflectir situacions quotidianes de feina.
3. Una comunitat de pràctica no es correspon amb una unitat funcional, ni amb un equip de treball o projecte ni amb una xarxa.
4. L'abast d'una comunitat de pràctica pot ser molt diferent: des d'una unitat de negoci fins a diverses empreses.
5. Una comunitat de pràctica té tres dimensions que cal fixar: l'empresa comuna (de què parlem, què fem), el compromís mutu (com funcionarem) i el repertori compartit (què produïrem junts).

Les tecnologies de la informació faciliten la compartició del coneixement dintre de les comunitats de pràctica: uneixen persones geogràficament distants, possibiliten la participació en qualsevol moment, poden crear llaços amb experts externs a la comunitat, la comunicació és permanent i hi ha una memòria escrita de les interaccions entre persones. La tecnologia, però, ha de ser fàcil d'usar.

Llaços amb la gestió del coneixement. En la gestió del coneixement primer s'administren els coneixements existents, es creen les eines per poder administrar-lo i se suposa que la creació i la compartició de coneixement són òbvies, però no necessàriament és així.

El coneixement és el principal actiu de les empreses, però sovint les persones no volen compartir-lo. El camí més lògic és que a partir de les comunitats de pràctica sorgeixi un sistema de producció de coneixement compartit a partir del qual s'elabori un sistema de gestió del coneixement, ja que la producció de coneixement compartit no és òbvia.

Distincions sobre el coneixement: individual explícit, individual tàcit, col·lectiu explícit i col·lectiu tàcit. Només es pot gestionar el coneixement explícit.

Gestionar el coneixement vol dir que hi ha coneixedor i que hi ha assimilació d'aquest coneixement. La informació es pot transferir, el coneixement, no.

Com començar

1. Motivació: fer coses junts, compartir problemes i sentir-se "en el mateix vaixell" són aspectes que motiven els membres d'una comunitat. La qüestió fonamental, però, és la voluntat de comunicar coses que, generalment, existeix prèviament o sorgeix espontàniament en trobades informals.
2. Factors d'èxit:
  - a. conrear i no crear
  - b. comunicació en línia, però també presencial
  - c. cal treballar sobre allò que els membres de la comunitat pensen que és important
  - d. la tecnologia ha de permetre una fàcil participació
  - e. cal tenir clar què volem compartir i establir les regles del joc
3. Tècniques de treball: l'*action learning* i les narratives
4. Els beneficis de les comunitats de pràctica reverteixen tant en els seus membres (aprenentatge i resolució de problemes, compartició de coneixement...) com en l'organització (reducció de costos, estalvi de temps, innovació incremental...)
5. El *networking*: les comunitats de pràctica obren la possibilitat de participar en una xarxa de persones amb una pràctica comuna que, alhora, permeten construir confiança i establir llaços amb experts externs a la comunitat, de tal manera que augmenten el capital social dels seus membres.
6. La innovació es produeix quan les idees de la comunitat de pràctica s'implanten.